

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

1. Pozwany M. B. dnia 20/08/2016r. korzystał ze środka transportu należącego do (...) sp. z o.o. w W. [dalej także „przewoźnik”]. Pozwany nie posiadał biletu na przejazd. Trasa przejazdu biegła od stacji (...) do stacji (...). Brak biletu został stwierdzony w protokole kontroli [k. 3-5; k. 16].
2. Pozwanemu 20/08/2016 wystawiono wezwanie do zapłaty kwoty 187,91 PLN dodatkowej opłaty. Dodatkowa opłata miała być uiszczona w ciągu 14 dni od wystawienia wezwania. Pozwany nie uregulował opłaty [k. 3-5; k. 16].
3. Powód (...) sp. z o.o. w W. nabył jako cedent od przewoźnika jako cesjonariusza wierzytelność przysługującą względem pozwanego, wynikającą z dodatkowej opłaty [pozew, k. 3-5; k. 16].

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły twierdzenia powoda o faktach przytoczonych w pozwie. W razie spełnienia się przesłanek do wydania wyroku zaocznego twierdzenia te zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c. korzystały z domniemania prawdziwości. Uzupełniając stan faktyczny ustalono na podstawie dowodu z dokumentu.

Sąd zważył:

I. W sprawie zaszyły przesłanki do wydania wyroku zaocznego zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c. Pozwanemu przesłano odpis pozwu z odpisami załączników i wezwano go do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie 30 dni od doręczenia wezwania pod rygorem m.in. wydania wyroku zaocznego. Przesyłkę sądową doręczono pozwanemu w dniu 30/12/2021r. Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew [k. 33, 42].

II. Wyrok zaoczny – jak każdy inny wyrok [kontradictoryjny] – ma odpowiadać **zasadzie prawdy obiektywnej**, sąd zatem obowiązany jest zawsze dokonać wnikliwej oceny twierdzeń powoda, a w razie uznania, że niedopuszczalne jest oparcie się na domniemaniu, przeprowadzić z urzędu postępowanie dowodowe. Podkreślenia ponadto wymaga, że przytoczone wyżej domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej sprawy **i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego, którego przepisy sąd obowiązany jest zawsze rozważyć**. W razie zaś negatywnego w tym względzie wyniku [np. wskutek przedawnienia roszczenia] powinien wyrokiem zaocznym powództwo oddalić w całości lub w części [B. B. 4. Wyrok zaoczny. W: *Metodyka pracy sędziego cywilisty*. Oficyna, 2009].

III. „**Sytuacja, w której pasażer wsiada do swobodnie dostępnego pociągu w celu odbycia podróży bez uprzedniego zakupu biletu wchodzi w zakres pojęcia „umowy przewozu”** w rozumieniu art. 3 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z 23/10/2007 dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym” [Dz.Urz.U.E.L 2007, Nr 315, s. 14, wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z 07/11/2019r., C-349/18].

IV. Co prawda art. 16 Ustawy prawo przewozowe stanowi, że umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży **lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia** - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym.

Przepis prawa reguluje zatem dwa sposoby zawarcia umowy przewozu, oddzielone od siebie słowem „lub”.

V. Natomiast § 5 pkt 3. P. 1)-2) Regulaminu odprawy oraz przewozu osób, rzeczy i zwierząt przez (...) - KM” z dnia 01 stycznia 2012r. w zasadzie powtarza wyłącznie tylko pierwszą część normy prawnej przywołanej w pkt IV. uzasadnienia powyżej. Przewoźnik postrzegał jako zawarcie umowy przewozu sytuację nabycia odpowiedniego biletu,

bądź zalegalizowanie/aktywację okazanego biletu [k. 14]. **Obie te czynności sprowadzają się do jednego zachowania, tj. nabycia biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży.**

VI. W konsekwencji, co do zasady Sąd uważa, że **przewoźnik nie wykreował innego określonego warunku dostępu do środka transportu**. W konsekwencji, w sprawie ma zastosowanie końcowa część przywołanego przepisu prawa, która wskazuje że samo zajęcie miejsca w środku transportu doprowadziło do zawarcia z pozwanym umowy przewozu.

VII. Już choćby z tego względu, wykładni językowej przepisu prawa i zapisu Regulaminu przewoźnika, Sąd nie może zgodzić się z argumentacją zwartą w pozwie, jakoby w sprawie nie doszło do zawarcia umowy przewozu. A mijemy na uwadze, że cała ta argumentacja jest powodowi potrzebna po to, aby obronić swoje roszczenie przez jego przedawnieniem [k. 3v].

VIII. Ponadto, gdyby nawet nie zgodzić się z powyższą wykładnią prawa, to decydujące znaczenie ma przywołane powyżej orzeczenie TSUE, które interpretuje zapis **rozporządzenia** (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z 23/10/2007 dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym. Należy pamiętać, że rozporządzenia UE mają bezpośrednie zastosowanie w porządku prawnym każdego kraju członkowskiego, nawet bez konieczności ich włączenia do obiegu prawnego w drodze lokalnej ustawy. **Co więcej, w razie kolizji przepisów rozporządzenia z przepisami lokalnej ustawy, rozporządzenie ma pierwszeństwo** [art. 288 akapit 2 Traktatu o Funkcjonowaniu UE, art. 91 ust. 3 Konstytucji RP].

IX. Na pierwszy rzut oka widać, że definicja umowy przewozu zawarta w powyższym rozporządzeniu pozostaje w kolizji do definicji zawartej w polskiej ustawie prawo przewozowe. Powtórzmy za TSUE: Sytuacja, w której pasażer wsiada do swobodnie dostępnego pociągu w celu odbycia podróży bez uprzedniego zakupu biletu wchodzi w zakres pojęcia „umowy przewozu.

Z tych względów, nie ma znaczenia, czy przewoźnik uzależnił w swoim wewnętrznym regulaminie fakt zawarcia umowy przewozu od spełnienia innych określonych przez niego warunków dostępu do środka transportowego.

X. **Nie może umknąć uwadze Sądu, że aktualny zapis zawarty w art. 16 ustawy prawo przewozowe zachęca do nadużyć, aby doprowadzić do bezprawnego wydłużenia terminu przedawnienia roszczenia z jednego roku do 3 lat.**

XI. Pozwany w dniu 20/08/2016r. wsiadł do ogólnodostępnego pociągu (...) sp. z o.o. w W.. Jego celem było odbycie podróży bez wcześniejszego zakupu biletu na przejazd. Mając na uwadze powyższe rozważania **Sąd uznał że w dniu 20/08/2016r. doszło do zawarcia umowy przewozu pomiędzy poprzednikiem prawnym powoda, a pozwanym**. Po drugie, pozwany jest konsumentem w rozumieniu art. 22¹ k.c.

XII. Artykuł 778 k.c. przewiduje szczególny – roczny – termin przedawnienia roszczeń objętych umową przewozu osób. Przepis ten obejmuje swoim zakresem zastosowania zarówno roszczenia przewoźnika, jak i pasażera i dotyczy wszelkich roszczeń, które mogą powstać ze wskazanej wyżej umowy. Wynikający z art. 778 k.c. roczny termin przedawnienia liczy się od dnia wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany – od dnia, kiedy miał być wykonany [M. G. (red.), Kodeks cywilny. Tom III. Komentarz. Art. 627–1088. Wyd. 3, W. 2022].

XIII. W związku z czym roczny termin przedawnienia roszczenia powoda [następcy prawnego przewoźnika] z art. 778 k.c. rozpoczął swój bieg 20/08/2016r. Zgodnie z art. 112 zd. 1 k.c. jego koniec przypadał na dzień 20/08/2017r.

XIV. **Powód wystąpił z pozwem dopiero w dniu 16/06/2021 [data prezentaty, k. 3]**. Było to zatem prawie 4 lata po 20/08/2017r. Zarówno w twierdzeniach pozwu, jak również w dołączonych załącznikach nie ma informacji wskazujących na przerwanie biegu przedawnienia zgodnie z art. 123 § 1 k.c.

XV. W sprawie nie zaszły przesłanki z art. 117¹ k.c., które mogłyby uzasadniać nieuwzględnienie przedawnienia dochodzonego roszczenia.

XVI. Biorąc pod rozwagę powyższe, sąd oddalił powództwo, orzekając o tym w sentencji wyroku.

Zarządzenie (...)